

[Finansministeren.]

port. Reglen hænger altså sammen med lovens hovedprincip, at afgiften som regel skal berigtiges ved varens næstsidste omsætning. I denne forbindelse vil det være naturligt at minde om, at varer, som en registreret virksomhed således indkøber i afgiftsberigtiget stand, ifølge § 28, stk. 3, lager- og regnskabsmæssigt skal holdes adskilt fra virksomhedens beholdning af ikke afgiftsberigtigede varer. Men da det er yderst lemfældige krav, toldvæsenet i så henseende stiller, er det kun meget få virksomheder, der kan føle sig generet i deres dispositioner på dette område. I øvrigt bemærkes, at hvis en virksomhed ikke på forhånd kan vide, om færdigvarer, der ønskes hjemtaget på lager, vil blive solgt direkte til forbruger eller gennem en detailhandler, eller om varerne overhovedet skal beskattes — der kan være tale om produktionsmaskiner, som den endelige køber må anvende afgiftsfrit efter lovens § 20 — vil den virksomhed, som § 14, stk. 1, tager sigte på, kunne tage de pågældende varer (maskiner) hjem i ubeskattet stand.

I § 14, stk. 2, er der tillagt toldvæsenet den bemyndigelse, at man, hvor regnskabsmæssige hensyn i særlig grad taler derfor, kan pålægge registrerede virksomheder, der afsætter varer direkte til forbruger, eventuelt gennem eget detailudsalg, at indkøbe alle varer til videresalg i ikke afgiftsberigtiget stand og at foretage afgiftsberigtigelsen ved afsætningen. Bestemmelsen anvendes ikke — som dens ordlyd måske kunne tyde på — blot som en kontrolmæssig foranstaltning. I de fleste tilfælde anvendes den kun efter anmodning af virksomhederne. Det drejer sig om sådanne virksomheder, der sælger både en gros og en detail og vel at mærke gør det af samme lager. Det er — ofte store — virksomheder med et vareret varesortiment, der på den ene side har en engrosomsætning, der er så stor i forhold til detailomsætningen, at de ikke har nogen gavn af bestemmelsen i lovens § 7, stk. 2, b 2, hvorefter engrosomsætningen kun må være 10 pct. af detailomsætningen, hvis man vil undgå registrering, og som på den anden side har en detailomsætning af en sådan størrelse, at den er af væsentlig betydning for virksomhedens økonomi.

Bestemmelserne i lovens §§ 15-19 handler

om den afgiftspligtige værdi. De har for nogle brancher givet anledning til usikkerhed. Det er navnlig §§ 15 og 19, jeg skal omtale.

I lovforslaget om detailedsafgiften var hovedreglen om den afgiftspligtige værdi udtrykt således: den afgiftspligtige værdi er det vederlag, som skal ydes for varerne. I loven har man, fordi der er tale om en såkaldt engrosledsafgift, ikke kunnet nøjes med mindre end 3 eller 4 former for afgiftspligtig værdi. For det første skelnes der i § 15 mellem afsætning til videreforhandling (oftest detailhandler eller håndværker) og afsætning direkte til forbruger, herunder forbrugende virksomheder. Ved afsætning til detailhandlere og andre videreforhandlere er den afgiftspligtige værdi ifølge paragraffens første stykke det vederlag, der skal ydes for varerne. Ved afsætning uden om detailhandlere og andre videreforhandlere har virksomheden 3 muligheder at vælge imellem. Den kan svare afgift med 9 pct. af det vederlag, som skal ydes for varerne (teoretisk det samme værdibegreb som i § 15, stk. 1), eller med 9 pct. af den almindelige engrospris (i praksis den samme afgiftspligtige værdi som efter § 15, stk. 1) eller endelig med 9 pct. af den almindelige detailpris reduceret med 20 pct., svarende til 7,2 pct. af detailprisen.

Opriindelig fortolkedes 7,2 pct.-reglen (§ 15, stk. 2 c) således, at den kun tog sigte på forbrugsvarer, og kun når disse solgtes til private forbrugere. Imidlertid lagde man navnlig fra industriens side overordentlig megen vægt på, at den også fandt anvendelse på investeringsvarer (f. eks. gaffeltrucks og kontormaskiner), og i øvrigt uanset om varerne solgtes til private eller erhvervsmæssige forbrugere (håndværkere, fabriksvirksomheder og entreprenører). Hvis ikke danske virksomheder kan reducere den afgiftspligtige værdi af varer, som de sælger direkte til forbrugere (i udvidet betydning), med de i § 15, stk. 2 c, nævnte 20 pct., vil de blive for ringe stillet i konkurrencen med udenlandske virksomheder, forudsat at de danske købere af de pågældende udenlandske varer ved import kan berigtige afgiften på toldboden, d. v. s. med 9 pct. af toldberegningens værdien inkl. told. I priserne på de danske varer er der indregnet et tillæg for salgsomkostningerne i